

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

Den 4. maj 2011

FVM 891

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17. maj 2011

- 1 (Evt.) Juridisk bindende aftale om skovene i Europa
- *Vedtagelse af forhandlingsdirektiver*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 2

- 2 Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om honningbiers sundhed
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2010) 714
Side 2

- 3 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 73/2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitik's ordninger for direkte betalinger til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2010) 539
Side 7

- 4 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2010) 537
Side 11

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 17. maj 2011

1. (Evt.) Juridisk bindende aftale om skovene i Europa

KOM-dokument foreligger ikke

Der henvises til særskilt notat fra Miljøministeriet.

2. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om honningbiers sundhed

KOM (2010) 714

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 13. januar 2011.

Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremlagt en meddelelse om iværksatte og planlagte initiativer til understøttelse af biers sundhed. Meddelelsen lægger ikke umiddelbart op til yderligere harmoniseret regulering og betoner, at eventuelle yderligere initiativer skal være begrundet i risikovurderinger. Kommissionen lægger vægt på, at biavlssektoren og dens organisationer kan spille en vigtig rolle ved både at igangsætte og gennemføre nye initiativer. Meddelelsen berører ikke beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, idet den ikke indeholder konkrete forslag. På baggrund af Kommissionens meddelelse om honningbiers sundhed har formandskabet fremlagt udkast til rådskonklusioner. I udkastet til rådskonklusioner tilkendegiver Rådet støtte til Kommissionens arbejde med iværksatte og planlagte initiativer til understøttelse af biers sundhed, samt tilkendegiver medlemsstaternes holdninger og prioriteter i forhold til meddelelsen om honningbiers sundhed.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2010) 714 af 6. december 2010 fremsendt meddelelse om honningbiers sundhed. Meddelelsen beskriver eksisterende EU-foranstaltninger og Kommissionens strategiske initiativer som grundlag for forventede drøftelser med Europa-Parlamentet, Rådet, medlemsstaternes myndigheder og interessepartnere. Meddelelsen er oversendt til Rådet den 7. december 2010. Meddelelsen i dansk sprogversion forelå den 9. december 2010.

Formandskabet har på den baggrund fremlagt udkast til rådskonklusioner vedrørende Kommissionens meddelelse om honningbiers sundhed.

Rådskonklusionerne forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Formålet med meddelelsen er at beskrive Kommissionens strategiske initiativer, der skal danne grundlag for drøftelser med Europa-Parlamentet, Rådet, medlemsstaternes myndigheder og interessepartnere. Der lægges ikke umiddelbart op til yderligere fælles regulering. Meddelelsen betoner indledningsvis, at beskyttelse af honningbiers sundhed varetages af biavlere, medlemsstaterne og EU i et komplekst samspil, som har fungeret godt i mange år. En stigning i biernes dødelighed i 2007/2008 har imidlertid fået bekymrede europæiske biavlsorganisationer til at efterlyse mere fokus på emnet, og Europa-Parlamentet opfordrede i november 2008 Kommissionen til at træffe særlige foranstaltninger. Meddelelsen forklarer herefter centrale spørgsmål om biers sundhed, beskriver eksisterende EU-foranstaltninger og opridser Kommissionens strategiske initiativer.

Årsagerne til den øgede dødelighed blandt bier (kaldet "Colony Collapse Disorder" (CCD) – pludselig dødelighed af bifamilier) er fortsat ubestemte. Forskere formoder, at der er tale om et samspil mellem flere skadegørere, dårlig ernæring og andre stress-forhold, herunder måske ikke-dødelige effekter af pesticider.

EU's nuværende, ganske beskedne regulering af biers skadegørere vedrører kun bifamilier flyttet mellem medlemsstaterne eller importeret fra tredjelande. Herudover har medlemsstaterne vide muligheder for intern bekæmpelse af biers skadegørere. Kommissionen er ved at udarbejde forslag til en samlet dyresundhedslovgivning, herunder for bier, med henblik på forenkling og fokusering på forebyggelse. Kommissionen har endnu ikke evalueret konsekvenserne for biavlssektoren af en eventuel, udvidet regel-harmonisering. Definitioner af CCD og metodik for overvågning varierer betragteligt mellem medlemsstaterne. Det er Kommissionens mål at iværksætte et overvågnings-pilotprogram i løbet af 2011 og til koordination af dette arbejde har Kommissionen udpeget et EU-referencelaboratorium for biers sundhed. Under Kommissionens træningsprogram "Bedre uddannelse – større fødevarer sikkerhed" fortsætter i 2011 særlige arrangementer om biers sundhed og biavl for embedsmænd fra medlemsstaterne.

Biavlsorganisationer finder, at der er for få godkendte midler til behandling mod biernes skadegørere. EU har etableret administrativ bistand og betalingslempelser for generelt at fremme innovation af nye veterinære lægemidler, og Kommissionen vil yderligere overveje ændringer af de retlige rammer for veterinære lægemidler. Ifølge den såkaldte "kaskade-ordning" kan dyrlæger undtagelsesvis anvende veterinære lægemidler på en ikke-foreskrevet måde, når der i en medlemsstat ikke er godkendte midler til rådighed for bestemte behandlinger. Der savnes imidlertid klare regler for restkoncentrationer (MLR) for stoffer anvendt under denne ordning. Kommissionen vil etablere sådanne MLR-bestemmelser, og de fuldt harmoniserede veterinære importkrav sikrer, at samme regler vil gælde for import.

Pesticider kan kun godkendes i EU, hvis en forudgående vurdering konkluderer, at anvendelsen ikke indebærer en uacceptabel påvirkning af biernes sundhed. Kommissionen arbejder på en revision af

datakravene i pesticid-dossiers til godkendelse, blandt andet for at sikre en bedre beskyttelse af honningbier.

GM-planter kan kun godkendes i EU til udsætning i miljøet eller dyrkning efter en risikovurdering foretaget af den Europæiske Fødevarer-sikkerhedsautoritet (EFSA), som blandt andet skal redegøre for potentielle negative effekter for bier.

Biers sundhed kan forringes af den reducerede biodiversitet som følge af ændret arealanvendelse, intensiv dyrkning, forurening med videre, og måske af ændringer i planters blomstring som følge af klimaændringer og lignende. Kommissionen støtter forskning i bevarelse af forskellige bestøvere i landbruget. EU's landdistriktsprogrammer understøtter forskellige miljøvenlige landbrugsforanstaltninger til fremme af biodiversiteten, blandt andet plantning af "bi-venlige" planter som fødegrundlag for bierne. Kommissionen forventer, at en gennemførelse af strategien for at nå EU's 2020-biodiversitetsmål vil få en positiv effekt på biers sundhed.

Ifølge fusionsmarkedsordningen kan medlemsstaternes 3-årige biavlsprogrammer opnå medfinansiering fra EU, herunder foranstaltninger til forebyggelse af angreb af *varroa*-miden og til genoprettelse af bibestanden. Ifølge evalueringen af programmerne for perioden 2008-2010 er der opnået gode resultater. Kommissionen har nyligt godkendt medlemsstaternes programmer for 2011-2013, som vil blive støttet af EU årligt med 32 millioner €, en stigning på cirka 25 % siden seneste periode.

EU støtter forskning i biers sundhed gennem det 7. rammeprogram, herunder til forskning om faldet i bestøver-populationer (herunder honningbier) og til europæisk samarbejde om overvågning og undersøgelse af CCD.

Kommissionen forventer, at dens nye websted med sektorspecifik information kan blive et knudepunkt for kommunikation om biers sundhed mellem relevante aktører på alle niveauer. Kommissionen vil drøfte forbedring af kommunikationen med interesseparterne.

Verdensorganisationen for Dyresundhed (OIE) har opfordret til intensiveret forskning om årsager til biers dødelighed og til at forbedre bekæmpelsen af skadegørere. Kommissionen samarbejder tæt med OIE om udveksling af videnskabelig information.

Kommissionen er indstillet på at videreføre og eventuelt forstærke igangværende initiativer på baggrund af risikovurderinger og under hensyn til at biavls-sektoren forbliver konkurrencedygtig. Initiativerne kan kun lykkes, hvis alle interessepartnere deltager åbent og konstruktivt, og Kommissionen vil derfor indlede drøftelser for at opnå feedback. Kommissionen lægger vægt på, at biavlssektoren og dens organisationer kan spille en vigtig rolle ved både at igangsætte og gennemføre nye initiativer i overensstemmelse med proportionalitets- og nærheds-principperne.

I udkastet til rådskonklusioner udtrykkes generel tilfredshed med Kommissionens meddelelse. I udkastet lægges vægt på at sikre sammenlignelig videnskabelig viden om omfanget og mulige årsager til bidødelighed. Desuden understreges vigtigheden af at forebygge frem for at helbrede i forhold til biernes sundhed.

Af mere grundlæggende foranstaltninger lægger udkastet til rådskonklusioner vægt på at:

- Det er nødvendigt med en samlet og koordineret tilgang til bisundhed, og at det skal overvejes at fortsætte forskningen og de nationale biavlsprogrammer efter 2013. Der er behov for avlsprogrammer, som koncentrerer sig om øget tolerance mod biskadegørere (specielt varroa-miden);
- Det er afgørende at øge den biologiske mangfoldighed ved at fremme en fornuftig arealanvendelse og ved andre miljøvenlige landbrugsforanstaltninger for at bevare naturlige habitater for honningbier, humlebier og vilde bier;
- Nye rammer for godkendelse af plantebeskyttelsesmidler i EU skal sikre en bæredygtig anvendelse af pesticiderne.
- Det er biavleren selv, der er ansvarlig for sine biers sundhed. Det er nødvendigt, i alle medlemsstater, at sørge for uddannelsesprogrammer for biavlerne og øge biavlernes deltagelse;
- Det er nødvendigt at forebygge introduktion af eksotiske trusler mod bier.
- Synliggøre resultater fra pilotovervågningsprogrammet, under det nyudnævnte EU-referencelaboratorium for bisundhed, for alle involverede parter;
- Fortsætte træningsprogram om biers sundhed for de ansvarlige myndigheder;
- Udvikle, efter behov, ikke regulatoriske EU retningslinier om generelle principper for kontrol og behandling af visse bisygdomme (specielt varroa-miden);
- Undersøge muligheden for at ansøre den farmaceutiske industri til at øge udvalget og tilgængeligheden af autoriserede veterinære lægemidler til bier;
- Evaluere behovet for yderligere regler om restkoncentrationer i honning af forskellige pesticider og veterinære lægemidler og foreslå nødvendige grænseværdier.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om meddelelsen.

Gældende dansk ret

I Danmark træffes foranstaltninger til beskyttelse af honningbiers sundhed med hjemmel i lov om biavl, jf. lovbekendtgørelse nr. 197 af 12. marts 2009, herunder ved bekendtgørelse nr. 802 af 28. juni 2010 om bekæmpelse af skadegørere hos honningbier og avlede humlebier.

Direktiv 92/65/EØF om dyresundhedsmæssige betingelser for samhandel med og indførsel til Fællesskabets af dyr (med mere) implementeres i Danmark ved bekendtgørelse 774 af 29. august 2001 om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af levende dyr.

Støtten til de nationale biavlsprogrammer reguleres af Rådets forordning (EF) nr. 797/2004 om foranstaltninger for biavl og Kommissionens forordning (EF) nr. 917/2004 af 29. april 2004 om gennemførelsesbestemmelser hertil, samt ved bekendtgørelse nr. 350 af 14. maj 2008 om støtteforanstaltninger til forbedring af betingelserne for produktion og afsætning af biavlsprodukter.

Støtteordninger under den fælles landbrugspolitik har hjemmel i Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 af den 19. januar 2009 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik ordninger for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere som ændret senest ved Rådets forordning (EF) 1250/2009 af 30. november 2009, og Landbrugsstøtteleven, jf. lovbekendtgørelse nr. 445 af 23. april 2010.

Støtteordninger under Landdistriktsprogrammet 2007-2013 har hjemmel i Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), som ændret senest ved Rådets forordning (EF) nr. 473/2009 af 25. maj 2009, og Landdistriktsloven, jf. lov nr. 316 af 31. marts 2007 som ændret senest ved lov nr. 1336 af 19. december 2008.

Konsekvenser

Meddelelsen og rådskonklusionerne lægger ikke umiddelbart op til yderligere fælles regulering, ud over udnævnelsen af et fælles EU-referencelaboratorium, men beskriver alene Kommissionens strategiske initiativer som grundlag for drøftelser med Europa-Parlamentet, Rådet, medlemsstaternes myndigheder og interessepartnere. Meddelelsen og rådskonklusionerne ændrer således ikke beskyttelsesniveauet, men lægger op til en styrkelse af EU's understøttende, forskningsmæssige, finansielle og administrative tiltag.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer bemærker på vegne af Dansk Biavlerforening, at man ikke har ønske om adgang til flere veterinære lægemidler eller antibiotika, idet man har valgt at arbejde med økologiske midler og metoder i forebyggelse og bekæmpelse af skadegørere. Danmarks Biavlerforening vil fortsat arbejde for at fastholde dansk honning som et rent naturprodukt. Strategien virker, men den kræver en stor indsats fra foreningens side i udvikling af metoder og uddannelse af biavlerne. Der er derfor behov for støtte til at finde og udvikle nye metoder samt til uddannelsen. Biavlerne anerkender værdien af de midler, som bliver stillet til rådighed til støtte af biavlens i medfør af rådets forordning nr. 797/2004 mv., men Landbrug & Fødevarer beklager, at forøgelsen af støtten på 25 % ikke blev udmøntet i Danmark. Det er samtidig uheldigt, at en stor del af midlerne går til finansiering af offentlige forskningsprogrammer på Aarhus Universitet og kun en mindre del kommer ud til støtte for projekter i biavlens og dens organisationer, som det er hensigten med Biavlsprogrammet. Det skal derfor foreslås, at en større del af midlerne udmøntes til biavlerorganisationernes forsøgs- og udviklingsprogrammer, samt til organisationernes uddannelsesprogrammer.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for Kommissionens meddelelse som oplæg til en fortsat dialog. Regeringen tilslutter sig Kommissionens betoning af, at yderligere EU-initiativer skal begrundes med risikovurderinger, og at biavlssektoren og dens organisationer kan spille en vigtig rolle ved at igangsætte og gennemføre nye initiativer. Regeringen er generelt positiv over for udkastet til rådskonklusionerne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at alle medlemsstater støtter forslaget til rådskonklusioner.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. januar 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24. januar 2011, jf. samlenotat oversendt den 13. januar 2011.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 73/2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitik s ordninger for direkte betalinger til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere
KOM (2010) 539

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. oktober 2010.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til ændring af Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitik s ordninger for direkte betalinger til landbrugere. Forslaget indeholder blandt andet forslag med sigte på mindre forenklinger af for eksempel regler om krydsoverensstemmelse. Med forslaget gennemføres endvidere Lissabon-traktatens regler om delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter i forordningen.

Baggrund

Kommissionen har den 30. september 2010 fremlagt forslag til ændring af Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitik s ordninger for direkte betalinger til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 6. oktober 2010.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42 og 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

En vedtagelse af Rådets fælles holdning forventes at kunne ske på et kommende rådsmøde. Det er uklart, hvorvidt der kan opnås enighed om forslaget i en 1. behandling med Europa-Parlamentet.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Kommissionens forslag indeholder bestemmelser om direkte betalinger, som hidtil har været udstedt af Kommissionen som gennemførelsesbestemmelser i henhold til beføjelser tillagt den ved forordning (EF) nr. 73/2009, men som betragtes som værende af så stor betydning, at de bør indarbejdes direkte i forordning (EF) nr. 73/2009. Der er tale om definitioner med videre af for eksempel permanente afgrøder, som pt. er fastlagt i Kommissionsforordninger, der med forslaget overflyttes uændret til Europa-Parlamentets og Rådets forordning.

Kommissionens forslag indeholder endvidere med sigte på forenkling mindre forslag som for eksempel:

1. Hvis misligholdelse af krydsoverensstemmelsesreglerne for en landbruger medfører en nedsættelse eller udelukkelse på højst 100 € pr. kalenderår, kan medlemsstaten undlade at foretage nedsættelsen eller udelukkelsen. Ifølge forslaget artikel 23 skal det i disse tilfælde *efterprøves*, at landbrugeren afhjælper de konstaterede misligholdelser, og ikke som i de gældende regler *sikres*, at landbrugeren afhjælper de konstaterede misligholdelser.
2. Hvis misligholdelse af krydsoverensstemmelsesreglerne for en landbruger af medlemsstaten betragtes som mindre betydelig, kan medlemsstaten undlade at foretage nedsættelsen eller udelukkelsen. Ifølge forslaget artikel 24 skal det i disse tilfælde *efterprøves*, at landbrugeren afhjælper de konstaterede misligholdelser, og ikke som i de gældende regler *sikres*, at landbrugeren afhjælper de konstaterede misligholdelser.
3. Landbrugeren skal i ansøgningen om direkte betalinger angive alle bedriftens landbrugsparceller. Ifølge artikel 19 i forslaget kan medlemsstaten beslutte, at landbrugere, som ikke ansøger om arealbaseret direkte betalinger, ikke skal angive alle bedriftens landbrugsparceller, hvis det samlede areal af landbrugsparceller ikke overstiger 1 hektar, men alene angive, at landbrugeren disponerer over landbrugsparceller.

Kommissionens forslag indeholder forslag til ændring af minimumskrav for at modtage direkte betalinger. Der ydes ikke direkte betalinger til landbrugere, hvis de samlede direkte betalinger er under et fastsat beløb eller areal. I Danmark ydes der direkte betalinger, hvis enten det samlede støtteberettigede areal overstiger 2 hektar eller - i tilfælde af, at der søges om støtte til ungtyre eller til moderfår - hvis støttebeløbet overstiger 300 €. Kommissionen foreslår en ændring af artikel 28 således, at også ikke-arealrelateret direkte støtte ydet i form af særlig støtte i henhold til forordningens artikel 68 skal være omfattet af beløbsgrænsen.

Kommissionens forslag indeholder endvidere forslag til, hvilke bestemmelser der i forbindelse med forslaget gennemførelse fremadrettet skal delegeres til Kommissionen via delegerede retsakter, jf. artikel 290 i TEUF, og hvilke bestemmelser, der fortsat skal vedtages i en komitéprocedure som gennemførelsesretsakter (komitologi), jf. artikel 291 i TEUF.

Delegerede retsakter er retsakter, som Rådet og Europa-Parlamentet har delegeret til Kommissionen. Kommissionen får dermed beføjelse til at vedtage almengyldige, ikke-lovgivningsmæssige retsakter, der udbygger eller ændrer ikke-væsentlige elementer i basisretsakten. Gennemførelsesretsakter (komitologi) benyttes allerede i dag og vedtages af Kommissionen under kontrol af medlemsstaterne.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabet lægger i seneste ændringsforslag op til, at en række bestemmelser skal gennemføres via gennemførelsesretsakter frem for, som i Kommissionens forslag, delegerede retsakter. Bestemmelser vedrørende sanktioner og kontrol foreslås således gennemført via gennemførelsesretsakter.

Ligeledes præciseres ordlyden i artikel 23 og 24 således, at det klart fremgår, at der ikke mere skal være 100 % opfølgende kontrol ved mindre overtrædelser, men stikprøvekontrol af disse.

Udtalelser

Europa-Parlamentet udtalelse foreligger endnu ikke. Udkastet fra Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg lægger op til, at Europa-Parlamentet støtter Kommissionens forslag stort set uden ændringer. Europa-Parlamentet lægger stor vægt på at fastholde anvendelsen af delegerede retsakter.

Konsekvenser

Forslaget har ikke konsekvenser for EU-budgettet ligesom forslaget forventes ikke at have statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det ikke fremgår tydeligt af forslaget, hvad ændringen af Kommissionens beføjelser reelt vil medføre, ikke mindst fordi artikel 141c om Kommissionens gennemførelsesbeføjelser endnu ikke er defineret. I det omfang, at ændringerne vil medføre mindre indflydelse til medlemsstaterne, end der i dag er, for eksempel via Forvaltningskomiteen for Enkeltbetalingsordningen, vil Landbrug & Fødevarer udtrykke en vis bekymring for en forøgelse af Kommissionens magt på bekostning af medlemsstaternes.

Desuden indeholder forslaget en række mindre forenklingsforslag. Generelt støtter Landbrug & Fødevarer forenkling – og særligt forenkling, som også kommer landmanden til gode.

Ifølge forordningens artikel 23 og artikel 24 kan medlemsstaterne undlade at foretage en støttenedsettelse som følge af krydsoverensstemmelse, hvis beløbet er under 100 € eller hvis misligholdelsen kan betragtes som mindre betydelig. I den nuværende forordning skal det ”sikres”, at landbrugeren afhjælper misligholdelsen. Det foreslås, at formuleringen laves om således, at det i stedet skal ”efterprøves”, at misligholdelsen afhjælpes. Tolkningen af ordene ”sikre” og ”efterprøve” er umiddelbart ikke helt klar. Da der er tale om et forenklingsforslag, er den umiddelbare tolkning, at forslaget vil føre til mindre efterkontrol og dermed lettelse af de administrative byrder. Er denne tolkning korrekt, kan Landbrug & Fødevarer tilslutte sig forslaget.

Når artikel 23 og 24 alligevel er oppe til debat, vil Landbrug & Fødevarer imidlertid foreslå yderligere forenkling, som vil være til stor gavn for landmanden, og som også vil mindske den statslige administrationsbyrde. Den i artikel 23 fastsatte bagatelgrænse på 100 € rammer skævt i forskellige medlemsstaterne alt efter strukturen af landbrugsproduktionen i det enkelte land. I et land med mange små bedrifter, vil mange sager falde indenfor bagatelgrænsen, men i et land som Danmark, hvor der er mange store bedrifter, vil der sjældent være sager som falder indenfor bagatelgrænsen. Derfor foreslår Landbrug & Fødevarer, at bagatelgrænsen på 100 € differentieres med hensyntagen til medlemslandenes landbrugsstruktur, på samme måde som det gøres i artikel 28, stk. 1, andet afsnit om minimumskrav for modtagelse af direkte betalinger.

I artikel 24, stk. 2, andet afsnit, er der i sidste sætning formuleret en undtagelse til den mulighed, der er for at undlade støttenedsættelse, hvis overtrædelsen betragtes som mindre betydelig: ”misligholdelser, der udgør en direkte risiko for menneskers eller dyrs sundhed, kan dog ikke betragtes som mindre betydelige”. Landbrug & Fødevarer anerkender vigtigheden af et højt niveau for dyrevelfærd. Ikke desto mindre betyder ovennævnte undtagelse, at der i nogle tilfælde sker støttenedsættelse på baggrund af bagatelagtige overtrædelser af dyrevelfærdskravene, derfor er der behov for en forenkling. Landbrug & Fødevarer foreslår, at formuleringen ændres således, at der gives mulighed for at indføre en bagatelgrænse på mindre vigtige dyrevelfærdskrav. Man kunne for eksempel ændre formuleringen således: ”misligholdelser, der udgør en direkte risiko for menneskers eller dyrs sundhed, kan dog kun i særlige tilfælde betragtes som mindre betydelige”.

Kommissionen foreslår, som tilføjelse til artikel 19, at landbrugere, som ikke ansøger om arealbase-rede direkte betalinger ikke skal angive alle bedriftens landbrugsparceller, hvis det samlede areal ikke overstiger 1 hektar. I disse tilfælde er det kun nødvendigt at angive, at landbrugeren disponerer over landbrugsparceller. Forslaget vil imidlertid ikke betyde nogen reel forenkling i Danmark, alene af den grund, at der kun findes meget få brug under 1 hektar. Hvis danske landmænd skal have bare en lille smule glæde af denne forenkling, foreslår Landbrug & Fødevarer derfor, at grænsen øges til minimum 5 hektar.

Det foreslås yderligere, at særlig støtte ydet under artikel 68 skal være omfattet af den beløbsgrænse, der er defineret i artikel 28, stk. 1, og som i Danmark er fastsat til 300 € i de tilfælde, hvor landbrugeren har mindre end jord den danske minimumsgrænse på 2 hektar. Landbrug & Fødevarer anerkender forslaget som en nødvendig ændring af forordningen, som skal sikre, at udbetaling af ikke-arealbaseret direkte støtte under artikel 68 kan udbetales uden tilknytning til jord.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte forslaget, idet man vil arbejde for yderligere forenkling og en mere hensigtsmæssig delegation til Kommissionen, således at bestemmelser vedrørende eksempelvis støttebetingelser, kontrol og sanktioner vedtages som gennemførelsesretsakter frem for som delegerede retsakter.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt et ønske om yderligere forenkling fra medlemsstaternes side. I forhold til tilpasning til Lissabon-traktatens bestemmelser om delegerede retsakter lægger medlemsstaterne generelt vægt på, at bestemmelser vedrørende eksempelvis støttebetingelser, kontrol og sanktioner vedtages som gennemførelsesretsakter og ikke delegerede retsakter.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 22. oktober 2010 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. oktober 2010, jf. samlenotat oversendt den 8. oktober 2010.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

**4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
KOM (2010) 537**

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. oktober 2010.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til ændring af forordningen om støtte til udvikling af landdistrikterne. Kommissionen foreslår en tilpasning af forordningen med sigte på mindre forenklinger af for eksempel reglerne om tildeling af støtte samt rapportering om programgennemførelsen. Med forslaget gennemføres endvidere regler i Lissabon-traktaten om delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter i forordningen.

Baggrund

Kommissionen har den 30. september 2010 fremlagt forslag til ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 5. oktober 2010.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42 og 43, stk. 2, og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

En vedtagelse af Rådets fælles holdning forventes at kunne ske på et kommende rådsmøde. Det er uklart, hvorvidt der kan opnås enighed om forslaget i en 1. behandling med Europa-Parlamentet.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er overholdt.

Formål og indhold

Kommissionen foreslår som led i forenklingsindsatsen at reducere antallet af statusrapporter, som medlemsstaterne skal udarbejde. Antallet af rapporter om fremdrift i gennemførelsen af den nationale strategiplan for landdistriktsudvikling 2007-2013 reduceres fra tre til to, og tilsvarende reduceres antallet af rapporter, som skal udarbejdes af Kommissionen, også fra tre til to.

Kommissionen foreslår endvidere, at mulighederne for støtte til etablering af producentsammenslutninger for fødevarer udvides til alle medlemsstater og ikke kun de nye medlemsstater. Ligeledes foreslår Kommissionen, at ydelsen af rådgivningstjenester til landmænd forenkles.

Muligheden for støtte til pleje af Natura 2000 naturarealer efter forordningens artikel 38 udvides til i begrænset omfang at omfatte almindelige landbrugsarealer, som kan udpeges som bindeled eller na-

turkorridor mellem Natura 2000 arealer. Kommissionen fastlægger nærmere betingelser for støtte til implementering af vandrammedirektivet for at undgå overlap mellem arealstøtte efter artikel 38 (støtte til pålagte tiltag i medfør af vandrammedirektivet) og artikel 31 (støtte til fremme af overholdelsen af krævende EU-standarder).

Kommissionen kan fremover godkende tilrettelæggelse af flerårige miljøvenlige jordbrugsaftaler efter artikel 39 med længere forpligtelsesperioder end de foreskrevne 5-7 år uden forelæggelse i komitéprocedure.

For støtte til afholdelse af ikke-produktive investeringer i forbindelse med opfyldelse af miljømålsætninger i landbrug og skovbrug (artikel 41 og 49) foreslår Kommissionen, at den investering ikke må lede til nogen væsentlig stigning i økonomisk afkast eller værdi af den pågældende landbrugs- eller skovbrugsbedrift.

Kommissionen foreslår en justering af reglerne ved konstatering af manglende overholdelse af krydsoverensstemmelsesregler ved den fysiske kontrol heraf som led i kontrol på stedet af støttebetingelserne i de miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger under programmet. I tilfælde af beregnede sanktionsbeløb under en bagatelgrænse på 100 € foreslås, at det i disse tilfælde *efterprøves*, at støttemodtageren afhjælper de konstaterede misligholdelser, og ikke som i de gældende regler *sikres*, at støttemodtageren afhjælper de konstaterede misligholdelser.

Den overordnede hensigt med støtte under landdistriktsprogrammet er at skabe nyt incitament til støttemodtagerne om fødevarerproduktions-, landbrugs- og landdistriktsudviklingen. For at tilgodese dette, er det vigtigt, at støtten ikke ydes til udgifter, som allerede er afholdt. Kommissionen foreslår derfor, at det sikres, at udgifter, der er afholdt før den i tilsagnet angivne startdato, ikke anses for støtteberettigede.

Kommissionen kan fremover fastlægge yderligere fleksibilitet for medlemsstaternes beslutning om at overføre midler fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) mellem akserne i programmet. I dag kan der overføres 1 % af ELFUL midlerne mellem akser pr. år ved forudgående notifikation af Kommissionen.

Kommissionens forslag indeholder forslag til, hvilke ikke-væsentlige bestemmelser, der i forbindelse med forslagets gennemførelse fremadrettet skal delegeres til Kommissionen via delegerede retsakter, jf. artikel 290 i Lissabon-traktaten, og hvilke bestemmelser, der fortsat skal vedtages i en komitéprocedure som gennemførelsesretsakter, jf. artikel 291 i Lissabon-traktaten.

Delegerede retsakter er retsakter, som Rådet og Europa-Parlamentet har delegeret til Kommissionen. Kommissionen får dermed beføjelse til at vedtage almenyldige, ikke-lovgivningsmæssige retsakter, der udbygger eller ændrer ikke-væsentlige elementer i basisretsakten. Gennemførelsesretsakter benyttes allerede i dag og vedtages af Kommissionen under kontrol af medlemsstaterne.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabet lægger i seneste ændringsforslag op til, at en række bestemmelser skal gennemføres via gennemførelsesretsakter frem for delegerede retsakter. Bestemmelser vedrørende sanktioner og

kontrol foreslås således gennemført via gennemførelsesretsakter. Desuden foreslås det, at visse af Kommissionens forslag til delegerede retsakter udspecificeres direkte i basisretsakten, dog stadig med en delegeret hjemmel til, at Kommissionen kan ændre disse.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Udkastet fra Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg lægger op til, at Europa-Parlamentet støtter Kommissionens forslag stort set uden ændringer. Europa-Parlamentet lægger stor vægt på at fastholde anvendelsen af delegerede retsakter.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, ligesom forslaget ikke har konsekvenser for EU's budget.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer finder helt overordnet, at det er positivt med forenkling og afbureaukratisering af forordningen.

Det er afgørende, at der sikres frivillige organisationsforhold for producentsammenslutninger for ikke at ødelægge eksisterende strukturer i medlemsstaterne.

I forbindelse med implementering af vandrammedirektivet vil det være af stor betydning for lodsejere med arealer, der skal omdannes til eksempel vådområder, at der åbnes op for at der kan ydes engangskompensation eller brug af "skæv betalingsmodel" (således at den forholdsmæssigt største del af støtten udbetales først i perioden). Derfor foreslår Landbrug & Fødevarer, at dette bringes frem i forbindelse med Kommissionens forslag om ændring af rådsforordning 1698/2005.

Landbrug & Fødevarer finder, at "overhead" bør indgå under de tilskudsberettigede udgifter under erhvervsudviklingsordningen i det danske landdistriktsprogram. Fødevareministeriet har tilkendegivet, at rådsforordningen vedrørende landdistriktspolitikken samt gennemførelsesbestemmelserne ikke giver mulighed for det. Derfor foreslår Landbrug & Fødevarer, at dette emne bringes frem i forbindelse med Kommissionens forslag om ændring af rådsforordning 1698/2005.

Det er positivt, at forslaget lægger op til en forenkling kontrollen i forbindelse med krydsoverensstemmelsesreglerne og til en lettelse af de administrative byrder. Det er dog svært at læse ud af såvel notatet som forslaget, hvori forenklingen består. Landbrug & Fødevarer anbefaler, at der følges på dette punkt for at sikre, at ændringen fører til reelle forenklinger og besparelser. I øvrigt henvises til, at der sikres mulighed for at differentiere bagatelgrænsen på 100 € mellem forskellige medlemsstater på baggrund af medlemsstaternes struktur.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte forslaget, idet man vil arbejde for yderligere forenkling og en mere hensigtsmæssig delegation til Kommissionen, således at bestemmelser vedrørende eksempelvis støttebetin-

gelses, kontrol og sanktioner vedtages som gennemførelsesretsakter frem for som delegerede retsakter.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt et ønske om yderligere forenkling fra medlemsstaternes side. I forhold til tilpasning til Lissabon-traktatens bestemmelser om delegerede retsakter lægger medlemsstaterne generelt medlemsstaterne vægt på, at bestemmelser vedrørende eksempelvis støttebetingelser, kontrol og sanktioner vedtages som gennemførelsesretsakter og ikke delegerede retsakter.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 22. oktober 2010 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. oktober 2010, jf. samlenotat oversendt den 8. oktober 2010.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.